

עמוד ב: מילים מנחות וביטויים מקבילים

פרשת יתרו פרק כ עשרת הדברים

א זאת ההתגלות היחידה בתנ"ך באורח בלתי אמצעי - ללא מלאכים, לכן חז"ל פישו שהמלאכים התנגדו למתן תורה (רמז - תהילים סח, יט: שבי מהשמים).
 ב אנכי ה' אלהיך האברהם בראשית טו, ז בברית בין הבתרים. בשניהם מודגש הפן הלאומי הכללי-ישראלי ולכן נאמרו לעם ישראל בשם ה' המיוחד.
 ג רומז עוד שכאן נתקיימה ההבטחה שנאמרה למשה בשעה שנשלח אל ישראל: ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לא-לוקים וידעתם כי אני ה' א-לוקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים (ו, ז).
 7 כנגד שבת(היום השביעי)

א **וַיְדַבֵּר** אֶל-לֵהִים, אֶת-כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאָמֹר.
 ב **אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ**, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים: **לֹא**-יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים, עַל-פָּנָי. ג **לֹא**-תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל, וְכָל-תְּמוּנָה, אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת-וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם, מִתַּחַת לָאָרֶץ. ד **לֹא**-תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם, וְלֹא תַעֲבֹדֵם: כִּי **אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ**, אֶל-קָנָא פִקֹּד עֹון אֲבֹת עַל-בָּנִים עַל-שְׁלֹשִׁים וְעַל-רִבְעִים, לְשָׁנָאִי. ה וְעָשָׂה חֶסֶד, לְאֲלֹפִים-לֹא־הֵבִי, וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתַי.
 ו **לֹא** תִשָּׂא אֶת-שֵׁם-ה' אֱלֹהֶיךָ, לְשׁוּא: כִּי **לֹא** יִנְקָה ה', אֶת אֲשֶׁר-יִשָּׂא אֶת-שְׁמוֹ לְשׁוּא.

ז **זְכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת, לְקַדְּשׁוֹ**. ח **שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד, וְעָשִׂיתָ כָּל-מְלַאכְתֶּךָ**. ט **וַיּוֹם, הַשְּׁבִיעִי-שַׁבָּת, לַה' אֱלֹהֶיךָ: לֹא-תַעֲשֶׂה כָּל-מְלַאכָה** אַתָּה¹ וּבִנְךָ² וּבִתֶּךָ³, עַבְדְּךָ⁴ וְאִמָּתְךָ⁵ וּבְהֶמְתֶּךָ⁶, וְגֵרְךָ⁷, אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ. י **כִּי שֵׁשֶׁת-יָמִים עָשָׂה ה' אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ, אֶת-הַיָּם וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בָּם, וַיִּנַּח, בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי; עַל-כֵּן, בֵּרַךְ ה' אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת-וַיְקַדְּשֵׁהוּ**.

יא כִּפַּד אֶת-אֲבִיךָ, וְאֶת-אִמְךָ-לְמַעַן, יֵאָרְכוּן יָמֶיךָ, עַל הָאָדָמָה, אֲשֶׁר-ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ.
 יב **לֹא** תִרְצַח, **לֹא** תִנְאַף; **לֹא** תִגְנֹב, **לֹא**-תַעֲנֶה בְרַעַךְ עַד שֶׁקָּר.
 יג **לֹא** תַחְמֹד, בֵּית רֵעֶךָ; **לֹא**-תַחְמֹד אִשְׁתֵּי רֵעֶךָ, וְעַבְדּוֹ וְאִמָּתוֹ וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ, וְכָל, אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ.

Yitro

We often miss the emphasis of the repetition of **לא** - the expression of a negative command - that appears 13 times in the Ten Commandments. The middle one (seven from the beginning and from the end) is the commandment of Shabbat, and, specifically, the essence of Shabbat which is to refrain from active work on that day.

Note the chiasitic structure of the commandment of Shabbat itself, where we see that Shabbat includes the concepts of:

1. Holiness
2. Work throughout the week
3. Rest

All of which surround the core concept of Shabbat - refraining from work.

But if you cannot work on Shabbat, what *is* supposed to happen on Shabbat?

A page from the book
עמודי הוד
 Pages of glory
 by
Amihud Glaser
 Lecturer in Biblical Studies & Education
 amihud@amudey-hod.org
 http://www.amudey-hod.org/